

slags Fremkomst. Vi havde forøvrigt ogsaa udarbejdet et faadant Forslag og havt til Hensigt at indbringe det i indværende Samling, men da jeg saa, at de to ærede Folke-tingsmænd agtede at gjøre det, havde jeg selvfølgelig ingen Grund dertil, idet jeg da kunde indskrænke mig til at støtte dem i deres Forslag, og det er det, jeg vil anbefale alle øvrige Medlemmer at gjøre i den videst mulige Udstrækning. Skulde jeg sige Noget imod Lovforslaget, som det foreligger, saa vilde det kun være dette, at der er enkelte Ting deri, jeg kunde ønske anderledes. De ærede Forslagsstillere have saaledes havt en særlig Forkjærlighed for den engelske Valgmaade. Jeg har selvfølgelig ogsaa gjort mig bekendt med de andre Landes Afstemningsmaader, fordi jeg har interesseret mig for at faae hemmelig Afstemning indført; jeg vilde nu foretrække den Valgmaade, der bruges i Tyssland. Jeg tror, at den er mere enkelt, mere simplificeret og frembyder nok saa god Sikkerhed for Vælgerne, men det er selvfølgelig Ting, der kunne forhandles og drøftes i det Udvalg, til hvilket dette Forslag eventuelt vil blive henvist. Jeg skal derfor ikke komme ind derpaa nu, men kun ledsage Lovforslaget med min bedste Anbefaling.

Væjer: Naar jeg griber denne Veilighed til at anbefale dette Lovforslags Grundtante, er det tillige for at gjøre opmærksom paa, at jeg for 15—16 Aar siden har havt en anden Stilling til Sagen. En af Forslagsstillerne kom til mig og ønskede at vide, hvor det stod, som jeg en Gang havde skrevet om hemmelig Afstemning. Han troede at kunne bruge det til Støtte for det foreliggende Lovforslag. Jeg maatte da gjøre ham opmærksom paa, at jeg havde skrevet imod den hemmelige Afstemning, men jeg skammer mig ikke ved at sige, at jeg er kommen til bedre Erkjendelse, og at jeg nu tror, at det er aldeles nødvendigt ikke alene ved den her omhandlede Veilighed, men ved alle Valg at indføre hemmelig Afstemning, vel at mærke for Grundvælgerne, om jeg maa bruge dette Udtryk. Thi Grundvælgeren skylder intet andet Menneske Regnskab for, hvorledes han stemmer, det vedkommer ingen Anden. Derimod forholder det sig anderledes med Repræsentanten; han skylder sine Vælgere Ansvar; derfor bør Vælgerne i Almindelighed kjende, hvorledes han har stemt. Jeg tror at kunne sige, efter hvad ogsaa jeg kjender til Ordningen i andre Lande, at dette Forslag er udarbejdet med stor Flid, og at de ærede Forslagsstillere have søgt at gaa til Bunds i Sagen og udpenslet Forslaget, kan jeg gjerne sige. Der er saaledes en Bestemmelse

om, at der skal bruges graa Blyant, som ikke kan negtes at være en overordentlig udpenslet Bestemmelse. Der skal sørges for, at man ikke kan opdage, hvorledes Noget har stemt, derfor er det meget rigtigt, at der er fastsat en bestemt Farve. Jeg skal give en lille Oplysning om den belgiske Valglov, som jeg tilfældig er kommen grundig ind i. Den ærede Forslagsstiller nævnte nemlig Rand. Sveistrups fortjenstfulde Samling af Forsfatningslove. Da der skulde udgives et Tillæg, fik jeg den Opgave at redigere Afdelingen Belgien. Det er et overordentlig indviklet Valgmæsseri, man har der, og det er udpenslet i en Mængde Enkeltheder. Det er den hemmelige Afstemning, som de stadig søge at forbedre. Stadig finder man, at der er Master, som der kan krybes igjennem, og da Partierne ere meget ivrige imod hinanden, søger man paa alle Maader, som tænkes kan, at øve Valgtryk. Man har der først havt den samme Maade, som her foreslaas og som nu bruges i England, nemlig at sætte et Kors ud for Vælgerens Navn, men man er kommen bort derfra, fordi man fandt, at paa den Maade, Korset var skrevet, kunde man opdage, hvorledes En og Anden havde stemt. Man gif da til Noget, som, saavidt jeg veed, gjælder i dette Dieblit, idet man udfor Kandidatens Navn har en Rubrik, som er sort, med en lille hvid Brit i, og saa skal Vælgerne med et Stempel med Svarte paa svarte den hvide Brit udfor den Kandidats Navn, han stemmer paa. Utsaa er Britten ikke hværet, saa stemmer han ikke paa vedkommende Kandidat. Det mente man, kan ikke let føre til Opdagelse af, hvorledes Noget har stemt, men i den Grad er der maaalige Bestemmelser, at da man har tænkt sig Muligheden, af at der ogsaa paa den anden Side af Stemmesedlen kunde komme noget af Svarten, er det bestemt, at der skal bruges dobbelt Papir, for at Svarten ikke skal kunne gaa igjennem. Jeg skal anbefale en Forandring, som jeg ikke har set noget Sted, men som jeg tror er meget praktisk, idet man derved sparer Kors og undgaar at skrive for eller imod, naar kun een Kandidat har stillet sig, nemlig den at man udstryger Navnet paa den Mand, man ikke vil stemme paa. Utsaa ved de almindelige Folkethingsvalg, hvor der stilles sig f. Ex. 3 Kandidater, udstryger Vælgeren Navnene paa de To, han ikke vil stemme paa, og han kan for den Sags Skyld gjerne udstryge dem alle 3. Er der kun een Kandidat, saa stemmer han for ham ved at lade Navnet uforandret og imod ham ved at udstryge Navnet. Det er kun en ganske almindelig Bemærkning, jeg ønsker at gjøre, fordi jeg tror, at der kan læres Meget i